

BLENDOW

LEXNOVA

LEXNOVA NYHETER

Läs om den omtalade domen som ger ”marginal” för misshandel av sina barn

Publicerad

23 DEC 2021

Tre nämndemän gick emot rådmannen i Solna tingsrätt och friade en man som åtalats för att ha misshandlat sin styvson och låst ute honom. Enligt nämndemännen måste föräldrar födda utomlands ”få en marginal i förhållande till föräldrar som växt upp i Sverige”. Domen har orsakat debatt bland jurister.

Den 39-årige styvpappan som är medborgare i Ukraina åtalades för att ha tagit ett stryppgrepp med sina händer om sin frus sons hals så att han fick andnöd och därefter tagit ett grepp om sonens hals med sin arm så att sonen fick andnöd och ramlade till golvet. Av båda greppen orsakades pojken även smärta och rodnad.

Styvpappan åtalades också för olaga frihetsberövande genom att låsa ute sonen på balkongen. Rådmannen i målet ansåg att åtalet var styrkt och att styvpappan skulle fällas på båda åtalspunkterna och dömas till fängelse.

Men majoriteten bestående av tre nämndemän var av en helt annan uppfattning vilket fått bland annat professor Mårten Schultz att i media uttrycks stark kritik mot nämndemannasystemet.

Konflikt om läxan

Den aktuella kvällen har föräldrarna och sonen haft en konflikt kring regler om att läsa läxor och avstå från att gå ut på nätet och liknande. Detta ska ha kulminerat i de gärningar som åklagaren gör gällande. Nämndemännen framhåller bland annat att ”föräldrar har rätt att bestämma över en gymnasieelev, som i och för sig har rätt att bestämma om hen ens vill gå i gymnasiet, men som då dock ändå måste acceptera föräldrarnas regler om läxläsning och vilka sysslor som åligger denne att utföra i hemmet”.

Tingsrätten fortsätter: ”Vad som är föräldrars rättigheter kontra en tonårings är också något som inte kan betraktas endast utifrån det svenska sättet att se på det. Mamman och styvfadern är från Ukraina och

har bott kort tid i Sverige. [sonen] har bott i Sverige under samma tid och lärt sig språket vilket inneburit att han på kort sikt lärt sig sina rättigheter och därigenom fått ett icke obetydligt överläge mot sina föräldrar. Föräldrarna kan å sin sida inte ha förutsatts ha lärt sig hur sådana här frågor ska hanteras i Sverige, t.ex. genom orosanmälningar till socialtjänsten, kontakter med skolan, BUP m.m. Det gör att de måste få en marginal i förhållande till föräldrar som växt upp i Sverige”.

Nämndemännen konstaterar att sonen ”har helt enkelt haft ett försteg gentemot dem och kunnat på egen hand anmäla dem för saker som han upplevt som fel begångna mot honom och det har visat sig bl.a. genom att han som målsägande i ett annat brottmål fått sin mamma dömd för brott mot honom; en misshandel. Detta, tillsammans med den åberopade chatten styrker att [sonen] har och har haft en agenda att få ”byta familj” varför det kan ha varit ett motiv till varför han berättat som han gjort”.

"Iscensatte gråt"

Tingsrätten anklagar också sonen för att spela teater inför poliser och föräldrar. ”De polismän som kommit till platsen har uppenbarligen låtit sig ta starkt intryck av [sonens], förmodligen planerade och iscensatta gråt, och tagit parti mot den uppenbart, med tingsrättens fulla förståelse, som förälder frustrerade, [styvppappan], som tvingats brottas med tonåringen för att ta ansvar för hela sin familj”.

Ingenting i utredningen visar, enligt nämndemännen, att sonen ”på något sätt behandlats illa av sina föräldrar, utan visar tvärtom att det är han som brustit i respekt mot dem”.

Tingsrättens majoritet godtar slutligen föräldrarnas förklaring att det var nödvändigt att under en kort tid utelåsa sonen för att skydda deras dotter från drag. Hon har varit liten och skyddslös till skillnad mot sonen. Det hade enligt föräldrarna inte räckt att i detta syfte endast skjuta till dörren i några sekunder och man måste godta att de behövde skydda dottern och att de måste ha ett utrymme för att göra en felbedömning i om dörren skulle skjutas till eller om det var nödvändigt att helt kort låsa den. Åtgärden var proportionerlig och det var ändå sonen som frivilligt gett sig ut på balkongen i november i bar överkropp och får anses ha samtyckt till denna korta utelåsning.

Rådmannen skiljaktig

Sammanfattningsvis ska åtalet därför ogillas i sin helhet.

Rådmannen skriver i sin skiljaktiga mening att "de båda rättsintygen utgör ett tydligt stöd för [pojken] utsaga. I övrigt finns allt i utredningen som kan finnas: ett larmsamtal och polismännens uppfattning av de inblandades sinnesstämningar. Jag ställer mig frågande till vad tingsrättens majoritet mer menat sig kräva för en fällande dom och konsekvenserna detta skulle kunna få för bedömningar av andra brott som ofta begås utan att vittnen med direkta iakttagelser av gärningen finns att stödja sig på”.

Rådmannen ansåg att mannen borde ha fällt på båda åtalpunkterna och dömts till fyra månaders fängelse.

Mikael Kindbom

Instans: Tingsrätterna

Rättsområden: [Påföljd](#), [Brott mot person](#), [Domare](#), [Straffprocess](#)

LEXNOVA NYHETER

Juridisk nyhetsbevakning och rättsdatabas

Blendow Lexnova är Sveriges mest omfattande juridiska nyhetstjänst. Vår bevakning innefattar rättsfall, lagstiftning och förarbeten inom samtliga rättsområden. Genom skräddarsydda bevakningsprofiler säkerställer du kontinuerlig uppdatering av rätt information och slipper nyhetsflöden som inte berör dig.

Läs mer på lexnova.se/nyheter